

POESIA | Tots els poemes (1975-2010)

Joan Margarit:
amor i intel·ligència

Joan Margarit

Editorial: labutxaca / Edicions 62
Pàgines: 754 | Preu: 14,96 €.

* SAM ABRAMS

Tots els poemes (1975-2010) és el títol que Joan Margarit encertadament ha triat per encapçal·lar la primera edició real de la seva obra poètica completa, publicada ara a la viva i variada col·lecció labutxaca d'Edicions 62. Es tracta d'un sòlid volum únic de 754 pàgines, a un preu veritablement irrisori de poc menys de 15 euros.

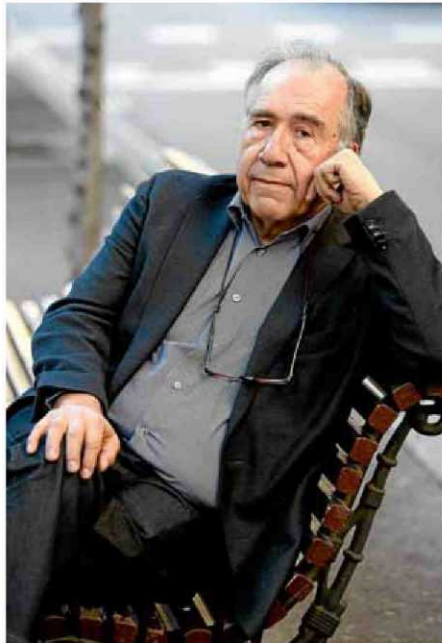
No hi ha hagut mai res de gratuït a l'obra poètica de Margarit. El títol del llibre esquivava amb astúcia l'etiqueta mortuòria d'obra completa. *Tots els poemes (1975-2010)* és un títol fresc que calladament implica dos factors: la tria exhaustiva de tots els textos que l'autor vol conservar fins aquí i el final obert per poderne anar afegint, a la manera de Walt Whitman, Charles Baudelaire o Luis Cernuda. I la inclusió a la dinàmica col·lecció labutxaca és el fruit de la voluntat infrangible de l'autor d'arribar a tots els lectors possibles, sense cap tipus d'exclusions.

La nova creació de Margarit, i *Tots els poemes (1975-2010)* de debò ho és, és un prodigi de claredat i ordre. Hi ha un pròleg substancial d'una desena de pàgines, on el poeta s'adreça directament a tots els seus lectors actuals, sense distincions. Després, trobem el gruix del text, les 653 pàgines de poemes, completament despulats, ordenats cronològicament, per estricte ordre d'aparició. I, finalment, tenim un apèndix d'una seixantena de planes, que aplega diverses eines complementàries, com ara pròlegs, epílegs, notes, dedicatòries i la bibliografia completa de l'autor.

Altra vegada, l'aposta de Margarit és forta i d'una lògica total: els lectors estan convocats a anar als poemes, que apareixen sense cap mena d'adornaments externs. I si volen més instruments poden recórrer més tard als textos teòrics i les notes. Ara bé, per Margarit els poemes s'han de defensar sols, sense cap més justificació exterior. Els pròlegs, els epílegs i les notes són una mera cortesia als lectors del poeta. Són interessants perquè contenen la teoria poètica de l'autor, notícies sobre la cronologia de l'obra, aclariments sobre certes referències i l'explicitació de la complexa relació que el poeta manté amb el seu públic lector. Però, amb tot, són qüestions secundàries que vénen un cop que ens hem encarat directament amb els poemes.

Tots els poemes (1975-2010) impressiona no per l'extensió del volum, sinó per l'altíssima qualitat de la poesia que s'hi aplega. A més, ara s'han acabat les excuses de mal pagador de lectors, crítiques i acadèmiques que mai han apreciat l'obra de Margarit en la seva justa mesura. Una cosa és l'expressió espontània i natural d'entusiasme per la poesia del nostre autor i una altra de ben diferent és l'explicació raonada i aprofundida del perquè.

Margarit és un autèntic referent de la poesia catalana moderna. I *Tots els poemes (1975-2010)* és l'instrument que ens feia falta per avaluar correctament la seva obra poètica com a conjunt. Ara podem apreciar tots els aspectes de la se-

ANTONIO MORENO

va grandesa: la reconducció de la tradició cap a la modernitat europea i internacional, l'implacable exigència intel·lectual i moral, l'escrupolós domini de les emocions, l'extraordinària coherència interna, la impecable línia d'evolució creativa, la intensa xarxa de relacions intertextuals, l'enriquidor culturalisme subtil, la revolució en la dicció poètica, l'alta concentració expressiva, els innovadors experiments mètric i rítmics...

En una ocasió T. S. Eliot va declarar que el fet que un poeta hagi escrit un sol poema excel·lent ens obliga, com a lectors, a llegir la resta de la seva producció. *Tots els poemes (1975-2010)* de Joan Margarit conté literalment centenars de raons que ens obliguen a llegir la seva obra poètica.

El poeta
Joan
Margarit.

CÓMIC | Lobos de Arga

Terror de cine a la gallega

Migoya, Rubén, Man y Carlos
Editorial: Glénat
Pàgines: 80 | Precio: 16,95 €.

* VANESSA GRAELL

En marzo podremos juzgar si es mejor el cómic o la película. La industria del entretenimiento *made in Spain* toma ejemplo de los yanquis y, antes siquiera del estreno cinematográfico de *Lobos de Arga*, ya ha salido su versión en viñetas (que se basa en el guión del propio director Juan Martínez Moreno, que ha filmado *hits* del estilo *Dos tipos duros*).

Lobos de Arga es un divertimento sin pretensiones. Y cumple con su objetivo: entretener a base de un humor cotidiano y con un lenguaje *real*, de la calle. Porque no todos los cómics españoles tienen

que ser novelas gráficas intimistas y de autor. Que el *bad boy* Hernán Migoya firme la adaptación ya da una idea de por dónde irán los tiros. Y el lápiz de Man (otro dibujante insuficientemente reivindicado: busquen su saga *Saltando al vacío*, también en Glénat) es garantía de por sí de la calidad gráfica. El bueno de Man también es otro dibujante de la difunta factoría erótica *Kiss Comix*, algo que deja explícitamente claro en la tercera viñeta: la mala malísima en pleno trío sexual (ninguno de los dos maromos es su marido, claro). El dibujante también cuele referencias más o menos subliminales, como esa lápida de cementerio ga-

llego en la que se lee el nombre de la desaparecida revista erótica.

Lobos de Arga (la película) arrancará con la misma secuencia en sepia que abre el cómic: una leyenda antigua de venganza, des-

potismo caciquista y maldiciones gitanas. La productora encargó ilustraciones a Man, a Rubén y Carlos del Rincón—sus cómplices al dibujo— que aparecerán en los primeros minutos del filme.

«Hay viñetas que me hubiera gustado verlas antes del rodaje para haber podido copiarlas con la cámara», reconoce el director Juan Martínez en el prólogo. Porque Man imprime un ritmo trepidante, muy cinematográfico, a las viñetas, por no hablar de su cuidada composición y de la expresividad de sus personajes.

En el cómic la tensión entre terror (la historia va de hombres lobos que devoran a todo el personal) y comedia se mantiene de forma más que satisfactoria, aunque al final el humor le gana el pulso al terror, a pesar de alguna que otra viñeta *gore* con vísceras y cabezas cercenadas. En la gran pantalla esa tensión será más difícil de mantener y, viendo el póster promocional del film, la comedia se impondrá.